

Straffen for angiveri og samarbejde med besættelsesmagten

Introduktion til kilden:

Straffen for systematisk angiveri og samarbejde med den tyske besættelsesmagt.

Arne blev dømt for en lang række forhold forbundet til at have arbejdet som meddeler for besættelsesmagten. Arne blev frifundet for 8 ud af i alt 61 anklagepunkter. Angiveriet havde ført til, at flere personer havde mistet livet eller været udsat for livsfare. Det var blevet udført systematisk og uden samvittighedsnag eller fortrydelse. Derfor blev det vurderet til at være begået under særligt skærpende omstændigheder, hvilket medførte dødsstraf – i lovteksten omtalt som livsstraf.

Arne Pedersen blev både dømt efter straffelovens paragraf 105 om samarbejde med en besættelsesmagt og efter paragraf 12 i et tillæg til straffelovstillægget lov nr. 259 af 1. juni 1945.

Loven var vedtaget med tilbagevirkende kraft.

I mange lande synes man, at tilbagevirkende regler er uretfærdige, da man så ikke kan forudse hvilke regler, der gælder. Dette er især et problem, hvis de nye regler gør straffene hårdere.

Danmarks grundlov har ikke et direkte forbud mod love med tilbagevirkende kraft, men det har ikke været almindeligt brugt.

Efter befrielsen i 1945 blev der dog lavet love med tilbagevirkende kraft. Det vil sige love, som straffede forbrydelser begået under besættelsen, selvom disse love kom efter, at forbrydelserne var sket.

Man vurderede, at den gældende straffelov ikke slog til for de forbrydelser, der var begået under besættelsen.

Uddrag fra Lovtekst: Borgerlig straffelov af 15. april 1930

§ 105

Den, som under besættelse foretager en handling, der sigter til at formå besættelsesmagten eller nogen med denne samarbejdende organisation eller person til at krænke danske myndigheders bestemmelsesfrihed, eller som på utilbørlig måde udnytter forbindelse med besættelsesmagten eller nogen med denne samarbejdende organisation eller person til at skaffe sig eller andre særlig fordel, straffes med fængsel indtil 8 år.

Kilde: Borgerlig straffelov af 15. april 1930 udgivet med kommentarer af Oluf H. Krabbe. G. E. C. GADS FORLAG • KØBENHAVN 1931.

Uddrag fra Lovtekst: Lov nr. 368 af 6. juli 1946 (tillæg til straffelovstillægget)

§ 12.

Stk. 1. Den, som ved Angiveri eller paa anden Maade har medvirket til, at nogen er blevet anholdt eller udsat for Anholdelse af tysk Myndighed eller nogen dermed samarbejdende Organisation eller Enkeltperson eller er blevet fængslet eller straffet i Henhold til de midlertidige danske Undtagelsesbestemmelser, der er givet i tysk Interesse, straffes med Fængsel.

Stk. 2. Har Handlingen medført, at nogen har mistet Livet, har lidt alvorlig Skade paa Legeme eller Helbred eller er blevet ført ud af Landet eller berøvet Friheden i længere Tid, eller har saadan Følge været tilsigtet, kan Livsstraf anvendes.

Kilde: Lov nr. 368 af 6. juli 1946, Justitsministeriet (se: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/1946/368>).